

O slepote človeka

Nicolas Grou SJ

19. júla 2019 ✝ Cirkev

„Súdiť som prišiel na tento svet“ - hovorí Ježiš Kristus - „aby tí, čo nevidia, videli a tí, čo vidia, aby oslepli“ (Jn 9,39). Pán Ježiš povedal tieto slová pri uzdravení slepého od narodenia, ktorému prinavrátil aj duchovný zrak; adresoval ich farizejom, ktorým tento zázrak mal priniesť svetlo, ale ktorých naopak, ešte viac oslepil. [...]

Všetci prichádzame na tento svet slepí, to je následok nešťastného prvotného hriechu. Nepoznáme Boha ani seba. Nič nevieme o našom osude, ktorý je pre nás nepochybne tou najdôležitejšou vecou, alebo skôr vecou, ktorá by nás mala najviac zaujímať. Nevieme, v čom spočíva skutočné šťastie, ani ktorou cestou sa k nemu vydať. Je to pravda, ktorú uznáva celý svet. Spomeňme si, čím boli národy pred príchodom Ježiša Krista a čím sú ešte dnes tie, ktoré Ho nepoznajú. Ale nie v tom tkvie najväčšie zlo. Sme slepí, ale o tom nevieme. Keďže sme prišli na tento svet s týmto postihnutím, myslíme si, že sme úplne zdraví a nikdy by sme nepoznali našu slepotu, keby Boh, ktorý sa stal človekom, neprišiel na svet, aby nás z nej vyviedol. Najväčším zlom teda je, keď si človek namýšľa, že vidí, keď vôbec nevidí. Toto bol prípad údajných mudrcov u pohanov a pyšných farizejov u Židov.

Hoci nám kresťanská viera dala svetlo v tých najdôležitejších veciach, úplne nás neuzdravila z našej slepoty. Pokiaľ budeme odkázaní na svoj rozum a seba-lásku, budeme z mnohých dôvodov slepí, a to vo vzťahu k Bohu i vo vzťahu k sebe samým.

Pokiaľ ide o Boha, úplne nechápeme Jeho cesty; vytvárame si falošné predstavy o svätosti; nevieme, v čom spočíva pravá cnosť. Pokiaľ ide o nás, nepoznáme naše vnútorné založenie: na iných si všimneme všetko, a naše vlastné chyby nevidíme; o sebe máme vytvorenú úplne falošnú predstavu.

Pretože táto slepota sa týka duše, duša ju nepozná a ani nemôže poznať (pretože ako by mohla sama osebe vidieť, čo nevidí?). To je veľké zlo, ale je proti nemu liek. Božie svetlo ľahko odstraňuje slepotu, pokiaľ tá slepota nie je dobrovoľná; veď ako možno uzdraviť slepotu, ktorú si človek nechce priznať? Ako možno osvietiť pyšných, ktorí si namýšľajú, že vidia; ktorí odmietajú svetlo, pretože si myslia, že ho nepotrebujú? Ako môže svetlo preniknúť do zaujatých myslí plných predsudkov, tvrdohlavo odmietajúcich to, čo im Božie svetlo ukazuje; do myslí, ktoré vidia všetko vo falošnom svetle, aké si sami vytvorili? Je to slabina, ktorá sa veľmi často vyskytuje aj u zbožných ľudí; a pretože jej zdrojom je pýcha, odpor, ktorý kladieme milosti, môže prelomiť iba pokora, ktorá je však niekedy ťažko dosiahnuteľná.

Ježiš Kristus, Svetlo sveta, prišiel, aby nás uzdravil z našej slepoty. Pritom zároveň vynáša súd: pre jedných plný dobroty, pre druhých súd spravodlivosti. Otvára oči tým, čo nevidia, a oslepuje tých, ktorí vidia. Čo znamenajú tieto slová? Či medzi ľuďmi, ktorým Spasiteľ prišiel doniesť svetlo, jedni vidia a druhí nevidia?

Nie, všetci sú slepí. Ale niektorí, osvietení milosťou, poznajú svoj smutný stav a priznávajú, že sú slepí, prosiac o uzdravenie – takých Ježiš osvecuje a neprestáva osvecovať, pokiaľ čerpajú z Jeho svetla a podľa neho konajú. Iní nechcú priznať, že sú slepí – takých Spasiteľa ponecháva v slepote, ktorá sa stáva nevyliciteľnou. Sú aj takí, ktorí si prisvojujú svetlo, ktoré im Boh dáva, pripisujú ho sebe, ako keby zaň vďačili len sami sebe. Takýmto Ježiš za trest odníma svetlo: lebo svetlo, ktoré im dal Boh, používajú na zlé veci, alebo ho zanedbávajú, boja sa svetla, utekajú pred ním – a tým si zasluhujú, aby im bolo odňaté.

Do ktorej skupiny patríme a do ktorej chceme patriť? Beda nám, ak veríme vlastnému rozumu, ak chceme sami posudzovať Božie cesty a chceme si sami vládnuť! Boh nás ponechá samých na seba! Čo postihne slepého, keď ide sám vlastnou cestou? Nič iné než pád do priepasti. Beda nám, keď si budeme prisvojovať svetlo, ktoré nám Boh dáva, keď ho budeme považovať za svoje vlastníctvo a pýšiť sa ním. Boh nám neodpustí túto krádež a zbaví nás dobra, ktoré sme si privlastnili. Beda nám, ak sa nebudeme riadiť svetlom, ktoré nám Boh dáva; keď nechceme vedieť, čo od nás vyžaduje, pretože nie sme ochotní Mu všetko dať. Milosti, ktoré nám boli určené, dostanú iní, pretože my sme cúvali, namiesto toho, aby sme napredovali.

Napodobňujme slepca z evanjelia: buďme presvedčení, že sme stále obklopení temnotou a že sami nemáme nijaký prostriedok, aby sme sa z nej vymanili. Ustavične hovorme, volajme na Ježiša Krista: „Pane daj, aby som videl! Osvieť ma ty sám, alebo cez osobu, ktorú si mi dal, aby ma viedla!“ Dávajme si pozor, aby sme nenasledovali hlas našej prirodzenosti, aby sme nepodľahli vášňam, nenechali sa ovládať poverami ani ľudskými ohľadmi. Pokorne však prosme Boha, aby nás osvietil, aby nám ukázal pravdu a dal silu podľa nej konať. Snažme sa udržiavať našu myseľ, aby bola stále pripravená prijímať Božiu milosť a buďme si istí, že ak nás milosť hoci len na chvíľu opustí, nevyhneme sa pádu.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/o-slepote-cloveka/>